

Vis van de maand

Dimidiochromis compressiceps (Boulenger 1908)

Martin Byttebier, Aquatropica Kortrijk

Algemeen: Orde: PERCIFORMES (baarsachtigen)

Familie: CICHLIDAE

Onderfamilie: PSEUDOCRENILABRINAE

Synoniemen: *Paratilapia compressiceps*, *Cyrtocara compressiceps*,
Haplochromis compressiceps

Voorkomen: endemisch in het Malawimeer, waar ze wijdverspreid voorkomen. Ze komen eveneens voor in het Malombemeer ⁽¹⁾. Ze houden zich meestal op in ondiepe kustgebieden in of rond rietvelden of velden van *Vallisneria spiralis* ⁽²⁾.

Geslachtsonderscheid: volwassen mannetjes zijn kleurrijker dan de vrouwtjes, die meestal een uniform zilverachtige kleur vertonen.

Grootte: mannetjes worden zo'n 23 cm groot, de vrouwtjes blijven iets kleiner.

Gedrag: is een predator met een grote mond en mag daarom niet samen gehouden worden met vissen kleiner dan 13 cm. Iedere kleinere vis zal vroeg of laat op zijn menu staan. Tegenover vissen die te groot zijn om op te eten is deze cichlide vreedzaam. De mannetjes vertonen enkel een territoriaal gedrag tijdens de paartijd. Het best worden er meerdere vrouwtjes per mannetje gehouden.

Geeuwend *D. compressiceps*-vrouwtje

Bakinrichting: een bak van 250 liter is het strikte minimum. Als decoratie kan men rotsen rangschikken zodat ze grotten vormen. Er moet echter wel voldoende open ruimte voorhanden zijn. Als bodem gebruikt men best zand. Verder kan men grote velden met *Vallisneria spiralis* aanbrengen.

De temperatuur van het water mag tussen de 23 en 28 °C liggen met een pH tussen de 7,5 en 8,8 en een hardheid van 4 tot 8 DH.

Voedsel: hoewel deze vis van nature uit een piscivoor (viseter) is, kan men hem leren dood voer aannemen, zoals garnalen, mosselen, enz.

Kweken: niet echt gemakkelijk. De kweekbak moet tenminste 150 cm lang zijn en opgezet zoals beschreven bij de bakinrichting. Als afzetplaats kan men enkele grote platte stenen aanbrengen.

Het is aangeraden een kweekgroep van één mannetje en drie tot zes vrouwtjes samen te stellen. Het mannetje gaat nu niet bepaald vrij zacht om met zijn partner. Als er dus meerdere partners zijn, dan kunnen zij die aan zijn aandacht ontsnappen even tot rust komen.

Wanneer de tijd rijp is, zal het mannetje een geschikte aflegplaats kiezen. Ofwel kiest hij een platte rots ofwel graaft hij een gat in de bodem. Op die

plaats zal hij dan proberen de aandacht te trekken van een vrouwtje door bijv. intenser van kleur te worden. Als een vrouwtje bereid is tot afzetten, zal zij de afzetplaats naderen en daar haar eitjes afleggen, waarna zij direct de eitjes in haar mond neemt. Het mannetje heeft in zijn aarsvin zogenaamde eivlekken. Aangezien door die eivlekken in de veronderstelling dat het eieren zijn, zal het vrouwtje proberen om ook deze in haar mond te nemen. Hierdoor krijgt ze sperma in haar mond en worden zo de eieren bevrucht.

Het vrouwtje zal de eieren (tot 250, maar gewoonlijk slechts 40-100) gedurende 3 weken in haar mond houden, waarna ze het jongbroed zal loslaten. Gedurende al die tijd zal het vrouwtje niet eten. Tijdens die periode moet men er ook over waken dat het vrouwtje niet gestresseerd geraakt om te vermijden dat ze het broedsel uitspuwt.

Van zodra ze vrij zwemmen, kan men het jongbroed *Artemia*-nauplii geven.

Opmerkingen: in de natuur is *D. compressiceps* een roofvis, die vanuit een hinderlaag zijn prooi verschalkt. Zijn zijdelings samengedrukt lichaam en zijn hoofd-naar-beneden-jaagmethode maakt dat deze cichlide zich zeer goed kan verschuilen in plantenbossen en dat hij zeer moeilijk te zien is in open water. De Engelse populaire naam 'Malawi eye-biter' (Malawi oogbijter) heeft hij te danken aan het feit dat hij (soms) de gewoonte heeft de ogen van zijn slachtoffer op te eten. Over het waarom daarvan doen verschillende theorieën de

Albinovorm *Dimidiochromis compressiceps*

ronde. Sommigen denken dat ze dit doen om hun slachtoffer blind te maken. Anderen menen dat ze dit enkel doen als er voedselschaarste heerst. Tenslotte zijn er enkelen van mening dat ze dit doen omdat vissenogen een delicatessen zijn. Wat er ook van waar is, in het aquarium gebeurt dit zelden tot nooit. In ieder geval voeden ze zich in de natuur niet uitsluitend met de ogen van andere vissoorten. In feite doen ze dit slechts op onregelmatige basis. Hun hoofdvoedsel bestaat uit kleine vissen (meestal jonge *Copadichromis*-soorten). Het bijzondere aan *D. compressiceps* is dat hij zijn prooi bij de staart naar binnen hapt. Voor zover bekend is dit de enige roofvis die dit doet.

Tegenwoordig bestaat er ook al een albinovorm. In mijn ogen een gedrocht dat nooit ofte nimmer in een bak zou mogen rondzwemmen.

n.v.d.r.:

1) Het Malombemeer ligt ten zuiden van het Malawimeer. De afvoer van het Malawimeer, de Shire vloeit in het Malombemeer. Het is een ondiep meer met een oppervlakte van ongeveer 450 km²

2) Oudere literatuur vermeldt *Vallisneria spiralis* var. *aethiopica*, maar tegenwoordig wordt *Vallisneria spiralis* var. *aethiopica* beschouwd als syn. van *V. spiralis*

Bronnen:

Eschmeyer, W. N. & Fricke, R. (eds.) Catalog of Fishes electronic version (15/03/2012).

<http://research.calacademy.org/research/ichthyology/catalog/fishcatmain.asp>

Froese, R. and D. Pauly, Editors. 2012. FishBase.World Wide Web electronic publication.

www.fishbase.org, version (04/2012).

Szymanski, K. 1993. Besser als sein Ruf - Dimidiochromis compressiceps. Datz 46(12): 766 - 768

WCSP 2012. 'World Checklist of Selected Plant Families. Facilitated by the Royal Botanic Gardens,

Kew. Published on the Internet; <http://apps.kew.org/wcsp/> Retrieved 13/03/2012

BARBECUE

ZONDAG 1 JULI 2012 VANAF 12u.

in de Graaf Boudewijn IX-iaan

vooraf inschrijven - 14 € per persoon

(kinderen tot 12 jaar : 6 €)

met dank aan Stad KORTRIJK

Stagerij
Jacobs & Maryline

van 15u. tot 17u. feestorkest **Festinato** Heule

café
De Klokke